HR-LAB · ประกัน กองทุน และภาษี

ภาษีเงินได้จากการจ้างงาน / ภ.ง.ด.1 / ภ.ง.ด.91

นายจ้างหักภาษี ณ ที่จ่ายจากเงินเดือนอย่างไร คำนวณแบบทั้งปีหมายความว่าอะไร ต้องยื่นแบบอะไรเมื่อไร และทำไมลูกจ้างยังต้องยื่น ภ.ง.ด.91

ชื่อ _____ หน่วยงาน _____ วันที่ _____

คำถามหลัก

ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายจากเงินเดือนของพนักงานคนนี้เดือนละเท่าไร และต้องยื่นแบบใดบ้าง

คำตอบสั้น

นายจ้างประมาณเงินได้ทั้งปี หักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนตามที่ลูกจ้างแจ้ง คำนวณภาษีตามอัตราก้าวหน้า แล้วเฉลี่ยหักรายเดือน ยื่น ภ.ง.ด.1 รายเดือน ภ.ง.ด.1ก รายปี และออกหนังสือรับรองการหักภาษี (50 ทวิ) ให้ลูกจ้าง ส่วนลูกจ้างยังต้องยื่นแบบประจำปีเพื่อรวมเงินได้และค่าลดหย่อนทั้งหมด

50%	60,000	150,000	7
≤ 100,000	**บาท**	**บาทแรก**	**ของเดือนถัดไป**
ค่าใช้จ่ายจากเงินเดือนหักได้	ค่าลดหย่อนส่วนตัว	เงินได้สุทธิที่ได้รับยกเว้นภาษี	ยื่น ภ.ง.ด.1 และนำส่งภาษี (กระดาษ)
ม.42 ทวิ			ม.59

01 ขอบเขตของเรื่องนี้

เงินได้ตามมาตรา 40(1) · การคำนวณแบบทั้งปี · ค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน · ภ.ง.ด.1 และ ภ.ง.ด.1ก · หนังสือรับรอง 50 ทวิ · ภ.ง.ด.91 และ 90 ของลูกจ้าง

ฐานกฎหมาย: ประมวลรัษฎากร; คำสั่งกรมสรรพากรเรื่องวิธีคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย; แบบ/คู่มือ Revenue Department ล่าสุด

สิ่งที่อยากรู้หรือคำถามจากหน้างาน

01 หลักตัดสินที่ต้องใช้

1. เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และค่าล่วงเวลาเป็นเงินได้ตามมาตรา 40(1)
2. นายจ้างหักภาษี ณ ที่จ่ายโดยคำนวณจากเงินได้ทั้งปีแล้วเฉลี่ยตามจำนวนงวดที่จ่าย
3. ค่าใช้จ่ายหักได้ร้อยละ 50 ไม่เกิน 100,000 บาท ค่าลดหย่อนส่วนตัว 60,000 บาท และค่าลดหย่อนอื่นตามที่ลูกจ้างแจ้งและมีหลักฐาน
4. ยื่น ภ.ง.ด.1 พร้อมนำส่งภาษีภายใน 7 วันของเดือนถัดไป (ยื่นออนไลน์ขยายได้ตามประกาศ) และ ภ.ง.ด.1ก ภายในสิ้นเดือนกุมภาพันธ์
5. ลูกจ้างยื่นแบบประจำปีเอง เพื่อรวมเงินได้จากทุกแหล่งและขอคืนหรือชำระเพิ่ม

02 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (เงินได้สุทธิ)

เงินได้สุทธิต่อปี	อัตรา
0 – 150,000	**ยกเว้น**
150,001 – 300,000	**5%**
300,001 – 500,000	**10%**
500,001 – 750,000	**15%**
750,001 – 1,000,000	**20%**
1,000,001 – 2,000,000	**25%**
2,000,001 – 5,000,000	**30%**
มากกว่า 5,000,000	**35%**

ค่าลดหย่อนและมาตรการภาษีเปลี่ยนทุกปี ตรวจประกาศของปีภาษีก่อนตั้งค่าระบบ

03 ตัดสินใจทีละขั้น — ไล่จากบนลงล่าง หยุดเมื่อเจอผลลัพธ์

#	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1	**เป็นเงินได้จากการจ้างแรงงานตามมาตรา 40(1) หรือไม่**	→ ข้อถัดไป	ใช้หลักหักภาษีของเงินได้ประเภทนั้นแทน
2	**ได้รับแบบแจ้งค่าลดหย่อนของลูกจ้างแล้วหรือไม่**	→ ข้อถัดไป	คำนวณด้วยค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนส่วนตัว แล้วปรับเมื่อได้รับแบบ
3	**งวดนี้มีเงินได้ไม่ประจำ เช่น โบนัส หรือไม่**	คำนวณภาษีส่วนเพิ่มของเงินได้ไม่ประจำแยก แล้วหักในงวดที่จ่าย	หักภาษีรายเดือนตามยอดทั้งปีหารจำนวนงวด

ใช้กับกรณีของเรา: ข้อเท็จจริงที่ต้องตรวจเพิ่ม

01 ตัวอย่างกับกรณีจริง

กรณี 1: เงินเดือน 40,000 บาท ทั้งปี

พนักงานโสด เงินเดือน 40,000 บาท 12 งวด สมทบประกันสังคม 875 บาทต่อเดือน ไม่มีค่าลดหย่อนอื่น

เงินได้ทั้งปี = 40,000 × 12	**480,000**
หักค่าใช้จ่าย 100,000 + ส่วนตัว 60,000 + ประกันสังคม 10,500	**309,500**
ภาษี = 150,000 × 5% + 9,500 × 10%	**8,450**
หักต่อเดือน = 8,450 ÷ 12	**704.17**

ผล: หักภาษี ณ ที่จ่ายเดือนละ 704.17 บาท และปรับเมื่อลูกจ้างแจ้งค่าลดหย่อนเพิ่ม

กรณี 2: มีรายได้สองแห่ง

พนักงานทำงานที่แรก ม.ค.–มิ.ย. และที่สองตั้งแต่ ก.ค. แต่ละแห่งหักภาษีเหมือนเป็นรายได้เดียว

นายจ้างแต่ละแห่งหักตามเงินได้ของตน	**ใช่**
ภาษีรวมทั้งปีอาจสูงกว่าที่ถูกหัก	**เป็นไปได้**
เอกสารที่ต้องใช้ยื่น	**50 ทวิ 2 ใบ**

ผล: ลูกจ้างต้องยื่นแบบประจำปีโดยรวมเงินได้ทั้งสองแห่ง และอาจต้องชำระเพิ่มหรือได้คืน

02 ลำดับเวลาและกำหนดที่ต้องไม่พลาด

ต้นปีหรือเมื่อเข้าทำงาน	ทุกเดือน	ภายในสิ้น ก.พ.	ภายในสิ้น มี.ค.
รับแบบแจ้งค่าลดหย่อนของลูกจ้าง	ยื่น ภ.ง.ด.1 และนำส่งภาษีภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป (ออนไลน์ตามประกาศขยาย)	ยื่น ภ.ง.ด.1ก และออก 50 ทวิ ให้ลูกจ้าง	ลูกจ้างยื่นแบบประจำปี (ออนไลน์ขยายตามประกาศ)

ลองคำนวณกรณีของคุณ

01 ความเข้าใจผิดที่พบบ่อย

เข้าใจผิด	ที่ถูกต้อง
ถูกหักทุกเดือนแล้วไม่ต้องยื่นแบบ	ผู้มีเงินได้ต้องยื่นแบบประจำปีตามเกณฑ์
ใช้ค่าลดหย่อนของปีก่อนต่อได้	ค่าลดหย่อนและมาตรการเปลี่ยนทุกปี ต้องตรวจก่อนตั้งค่า
โบนัสคิดภาษีเหมือนเงินเดือนเดือนนั้น	เงินได้ไม่ประจำต้องคำนวณภาษีส่วนเพิ่มแยก

02 รายการตรวจสองฝ่าย

บริษัทและฝ่าย HR

- ☐ ตั้งอัตราและค่าลดหย่อนตามปีภาษีในระบบ
- ☐ เก็บแบบแจ้งค่าลดหย่อนพร้อมหลักฐาน
- ☐ ทำปฏิทินยื่น ภ.ง.ด.1 รายเดือนและ ภ.ง.ด.1ก รายปี
- ☐ กระทบยอดภาษีทั้งปีก่อนออก 50 ทวิ

ลูกจ้าง

- ☐ แจ้งค่าลดหย่อนให้ฝ่ายบุคคลพร้อมหลักฐาน
- ☐ เก็บ 50 ทวิจากทุกนายจ้างในปี
- ☐ ยื่นแบบประจำปีภายในกำหนด

เอกสารและหลักฐานที่ต้องมี

- ☐ แบบแจ้งค่าลดหย่อนของลูกจ้าง
- ☐ ภ.ง.ด.1ก ประจำปี
- ☐ worksheet คำนวณภาษีรายบุคคล
- ☐ ภ.ง.ด.1 และหลักฐานการนำส่งรายเดือน
- ☐ หนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย (50 ทวิ)

03 ทดสอบความเข้าใจ

1. เงินได้สุทธิ 309,500 บาท ภาษีทั้งปีเท่าไร

(ก) 7,500 บาท (ข) 8,450 บาท (ค) 15,475 บาท

2. ค่าใช้จ่ายจากเงินเดือนหักได้สูงสุดเท่าไร

(ก) 60,000 บาท (ข) 100,000 บาท (ค) 150,000 บาท

3. นายจ้างต้องยื่น ภ.ง.ด.1ก ภายในเมื่อไร

(ก) สิ้นเดือนมกราคม (ข) สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ (ค) สิ้นเดือนมีนาคม

เฉลย: 1(ข) 150,000 × 5% = 7,500 และ 9,500 × 10% = 950 รวม 8,450 บาท · 2(ข) ร้อยละ 50 ของเงินได้ แต่ไม่เกิน 100,000 บาท · 3(ข) ยื่นภายในเดือนกุมภาพันธ์ของปีถัดไป

บันทึก

ตรวจทานเนื้อหา 9 ตุลาคม 2569 · ใช้ประกอบการตัดสินใจร่วมกับตัวบทที่มีผลและข้อเท็จจริงของแต่ละกรณี · อ่านฉบับเต็มและภาษาอังกฤษได้ที่ www.hrlab-th.com